

**Θ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΔΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ**

(Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ρώσος, Προκόπιον Εὐβοίας

7-12/10/1997)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ἡ Θ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας πραγματοποιήθηκε ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφείμ στό Ἱερό Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου στό Προκόπι Εὐβοίας, ἀπό 8.10, μέχρι 13.10.1997, μέ τήν φιλόξενη φροντίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, μέ θέμα «Κοσμοθεωριακά ρεύματα στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ποιμαντικά καί Νομικά προβλήματα».

Μέ βάση τίς εἰσηγήσεις, συζητήσεις καί προτάσεις τῶν συνέδρων διατυπώθηκαν οἱ ἐπόμενες διαπιστώσεις καί προτάσεις:

Α. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

1. Οἱ αἱρέσεις καί παραθρησκείες ἀσκοῦν δραστηριότητα ἐπικίνδυνη, παράνομη καί φθοροποιό, κυρίως διά τοῦ σφετερισμοῦ περιουσιῶν, διά τῆς διαλύσεως οἰκογενειῶν, διά τῆς διαβρώσεως τῶν κοινωνικῶν θεμελίων τῶν χωρῶν καί ὅλα αὐτά ἀρχῆς γενομένης ἀπό τῆς ἀσκήσεως προσηλυτισμοῦ. Ὁ προσηλυτισμός αὐτός προσλαμβάνει ὀλοένα ὑπουλώτερες μορφές, ὅπως μέ τήν χρήση διαφημίσεων μέ αἰρετικά ἔως σατανιστικά μηνύματα.

2. Ίδιως στόν χώρο τῶν Μ.Μ.Ε., τῆς πολιτικῆς, τῆς οἰκονομίας καί τῶν διαφημίσεων ἡ διείδυση τῆς παραθρησκείας ἐμβάλλει σέ σοβαρές ἀνησυχίες. Γίνεται ἀληθινός ὕπουλος πόλεμος ἀπό αὐτές γιά τήν μεταβολή τοῦ θεμελιώδους πλαισίου λειτουργίας τῆς κοινωνίας καί τῶν θεσμῶν, ἥδη δέ ἐλέγχεται σέ πολλές χώρες, μέσω τῶν Μ.Μ.Ε., ὁ δημόσιος λόγος. Ἔτσι, οἱ ἀρμόδιοι φορεῖς διστάζουν πολύ νά προβοῦν στήν ἀναγκαία πρόληψη.

3. Μέ τήν ἀπώλεια τῆς ἱστορικότητος τῆς γλώσσης, καθίσταται καί αὕτη ἀκόμη ἐργαλεῖο χειρισμοῦ της ἀπό τά ὅποια παραθρησκευτικά κέντρα ἀποφάσεων.

4. Πολλές νεοφανεῖς αἱρέσεις ἐμφανίζουν τοὺς ὁπαδούς τους ὡς «ἀδογματίστους» ἢ ὡς ὀρθοδόξους χριστιανούς, προκειμένου νά ἀσκήσουν ἀθέμιτο προσηλυτισμό. Ὅπαδοί καί ἡγέτες νεοφανῶν αἱρέσεων παρουσιάζονται ὡς ὀρθόδοξοι χριστιανοί καί ἀπαιτοῦν μετοχή στά μυστήρια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἢ «θρησκευτικές ὑπηρεσίες» ἀπό λειτουργούς της.

5. Νεοφανεῖς αἱρέσεις χρησιμοποιοῦν ψευδῇ καί παραπλανητικά ὀνόματα σέ ὀργανώσεις τίς ὁποῖες ἐλέγχουν καθώς καί σέ κτίρια, προϊόντα καί ὑπηρεσίες τους. Ὅμοιες μεθοδεύσεις ἀκολουθοῦνται καί ἀπό τήν Οὐνία.

6. Ίδιως ἀνησυχητική εἶναι ἡ παράκαμψη τῶν νομικῶν φραγμῶν τῶν χωρῶν: π.χ., μή συμμόρφωση πρὸς δικαστική ἀπόφαση διά τῆς μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τέτοιων ὀργανώσεων.

7. Τά δικαϊκὰ συστήματα τῶν χωρῶν, προσανατολισμένα μέχρι πρό τινός σέ μία χριστιανική κοινωνική ἠθική καί μέ ἐνδοκρατική ἐμβέλεια τῶν ρυθμίσεων, ἀποδεικνύονται συχνά ἀνίσχυρα μπροστά σέ πολυεθνικές αἱρέσεις μέ πολλά χρήματα, μέ μυστικοῦπηρεσιακές δομές καί πρακτικές ἐν ὄψει τῶν προηγμένων μεθόδων διαβρώσεως, ψυχοτρομοκρατίας καί παραθρησκευτικῆς ὑποδουλώσεως πού χρησιμοποιοῦν.

8. Παρατηρείται σέ πολλές χώρες μεγάλο κενό, νομοθετικό ή εφαρμογής της κειμένης νομοθεσίας, ως προς την προστασία της Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ως προς τήν ὀριοθέτηση τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐλευθερίας ἐκφράσεως, καί τῆς χρήσεως τῶν μέσων δημοσίας ἐνημερώσεως ἀπό ἰδιῶτες, συχνά, ἀλλοδαπούς.

9. Παρατηρείται τό φαινόμενο διαλόγου ὑψηλῶν κρατικῶν ἀρμοδίων μέ τίς ἀδίστακτες ἡγεσίες ἢ ἐκπροσώπους τέτοιων αἱρέσεων. Ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι στήν νομοθεσία εἰσάγονται ρυθμίσεις πού παρέχουν σέ ψυχοτρομοκρατικές αἱρέσεις, τήν δυνατότητα νά χρησιμοποιοῦν τόν ὄρο ἐκκλησία, νά εἰσέρχονται στήν ἐκπαίδευση, στά σχολεῖα καί γενικά νά ἐμφανίζονται ὡς νόμιμες καί ἰσότιμες πρὸς ἀληθινές θρησκείες.

10. Χαρακτηριστικό εἶναι ὅτι ἀναγνωρίσθηκε ἀπό νομοθεσίες Ὁρθοδόξων χωρῶν, ἡ ιδιότητα τοῦ κληρικοῦ ἢ θρησκευτικοῦ λειτουργοῦ σέ ὄργανα νεοφανῶν αἱρέσεων, οἱ ὁποῖες οὔτε εἶχαν μέχρι τώρα τήν ἔννοια τοῦ κληρικοῦ, οὔτε κατά τά μέχρι τώρα δόγματά τους προέβαλαν ὅτι ἔχουν ἱερωσύνη. Καί τοῦτο, ἐνῶ στήν δυτική Εὐρώπη ἀκόμη καί ἡ ἀναγνώριση τῆς ιδιότητος τοῦ ἀντιρρησία συνειδήσεως, ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἐπισταμένης ἐρεῦνης κατ' ἐφαρμογή αὐστηρῶν κριτηρίων ἀπό μέρους τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν.

11. Διαπιστώνεται ὅτι ἡ πλανεμένη ὑλιστική-ἐξωχριστιανική θεώρηση τοῦ Θεοῦ καί τῆς δημιουργίας ἀπό πολλά παρακλάδια τῶν λεγομένων ἐναλλακτικῶν θεραπειῶν, δημιουργεῖ τίς προϋποθέσεις γιά ἀθέμιτο προσηλυτισμό, ἀλλά καί γιά δημιουργία ὀλοκληρωτικῶν νεοφανῶν αἱρέσεων πού ὀδηγοῦν τά μέλη τους στό ἔγκλημα ἢ καί τήν αὐτοκτονία.

12. Στήν Συνθήκη Σένγκεν, δέν ἔχει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καί ἀποκλεισθῇ, τό ἐνδεχόμενο νά ἀποκτήσει πρόσβαση στό κεντρικό ἠλεκτρονικό ἀρχεῖο της, εἴτε ἀμέσως παράνομα εἴτε

αργότερα νόμιμα, κάποια ολοκληρωτική αίρετική οργάνωση που στοχεύει στην παραθρησκευτικοποίηση του κράτους.

13. Σέ χώρες μέ ιστορικό δεσμό ὀρθοδοξίας καί ἐθνικῆς ταυτότητας, οἱ νεοφανεῖς αἱρέσεις ἐπιδιώκουν καί ἐπιτυγχάνουν τήν ἀποπομπή τῶν χριστιανικῶν θρησκευτικῶν συμβόλων καί τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν ἐκδηλώσεων ἀπό δημοσίους χώρους.

14. Ἰδιαίτερα ἀνησυχητικό εἶναι τό ἐνδεχόμενο ἀκόμη καί οἱ ὅποιες σωστές ρυθμίσεις περί τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων καί ἐνώσεων σέ χώρες πού ἀντιμετωπίζουν εὐρεῖα διείσδυση ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων, ὅπως εἶναι οἱ χώρες τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης, νά μήν ἐφαρμοσθοῦν στήν πράξη, ἀκριβῶς λόγω τῆς διεισδύσεως αὐτῆς καί τῆς διαβρώσεως πού αὐτή ἐπιφέρει.

15. Ἀντιθέτως, στίς χώρες τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, παρά τήν ἀντίδραση τῆς παραθρησκείας, δημιουργοῦνται εἰδικές ἐπιτροπές, θεσμοί καί διαδικασίες, σέ ὅλα τά ἐπίπεδα, γιά τόν συντονισμό, τήν ἐνημέρωση καί τήν λήψη συγκεκριμένων μέτρων, γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καί τῶν παρανόμων ἢ ἀνήθικων δραστηριοτήτων αὐτῶν.

B. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ὅλες οἱ συντεταγμένες ἐξουσίες τῶν κρατῶν πρέπει νά εὐαισθητοποιοῦνται σέ θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας καί νά μήν εἰσάγουν ρυθμίσεις πού διευκολύνουν τό ἔργο τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων, σέ βάρος τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ φρονήματος, τοῦ λαοῦ καί τῆς πατρίδας.

2. Πρέπει μέ πλήρη διερεύνηση, ἀκρίβεια καί συνέπεια, νά γίνεται ὑπό ὅλων τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ἐφαρμογή τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, ιδίως προκειμένου γιά τήν

ἀντιμετώπιση τῶν ποικίλων παρανομιῶν καί ἀνηθικοτήτων τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων.

3. Πρέπει νά μελετηθοῦν περαιτέρω μέτρα γιά τήν προστασία τῆς κοινωνίας ἀπό τήν παραπλάνηση καί τήν παραπληροφόρηση ἐκ μέρους της παραθρησκείας.

4. Πρέπει νά γίνεται σεβαστό ἀπό ὅλους ὅτι ἡ ἴδια ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία διά τῶν ποιμένων της καί τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων της, συμφώνως πρὸς τοὺς ἰδικούς της κανόνες εἶναι ἀρμοδία νά λέει ποιός εἶναι ὀρθόδοξος χριστιανός καί ποιός δέν εἶναι, ἀλλά καί ποιός δικαιούται ἢ δέν δικαιούται σέ μετοχή στά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας καί σέ χρήση τῶν ἱερῶν χώρων καί πραγμάτων της.

5. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στίς Ὁρθόδοξες χῶρες πρέπει νά θεωρεῖται ὁ ἐπίσημος σύμβουλος τοῦ κράτους ἐπὶ θρησκευτικῶν θεμάτων. Τοῦτο θά ἐνισχύσει ἡ διορθόδοξη συνεργασία καί ἡ περί τοῦ θέματος τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων ἐπικοινωνία μέ εἰδικούς ἐντεταλμένους ἄλλων παραδοσιακῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν, τῆς ἀλληλοενημερώσεως περιλαμβανομένης, ὥστε νά ὑπάρξῃ συνεργασία μέ τοὺς ἀρμοδίους κρατικούς φορεῖς σέ ἐνδοκρατικό καί διακρατικό ἐπίπεδο.

6. Σχετικά μέ τήν δῆθεν κάλυψη τῆς υἱείας ἀπό τίς ἐναλλακτικές ἀποκρυφιστικές θεραπείες οἱ ὁποῖες ἀληθινὸ στόχο ἔχουν τὸν προσηλυτισμὸ σέ νεοφανῇ αἵρεση ἢ σέ ἀλλότριες θρησκευτικές δοξασίες ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ προσηλυτιζομένου: Πρέπει νά μελετηθῇ καί νά εἰσαχθῇ λεπτομερὴς ρύθμισις τῶν θεραπευτικῶν ἀγωγῶν καί τῶν ἀντιστοιχῶν φαρμάκων, πού δέν ἔχουν ἀκόμη κατοχυρωθῇ ἀπὸ τήν ἱατρικὴ ἐπιστῆμη ἀλλὰ παρουσιάζουν ἀποδεδειγμένως, κατὰ τὰ κριτήρια τῆς ἱατρικῆς καί φαρμακευτικῆς ἐπιστῆμης, κάποιες εὐλογες πιθανότητες ἐπιτυχίας. Πρέπει ὅμως καί νά ἀπαγορευθῇ μέ αὐστηρές

κυρώσεις ή άσκηση μή ανεγνωρισμένων από τήν ιατρική έπιστήμη τέτοιων θεραπευτικῶν έπαγγελμάτων ως καί ή χορήγηση, ή έμπορευματοποίηση ή ή διακίνηση φαρμάκων χωρίς τήν ανάληψη τής οίκειας έπιστημονικής ευθύνης από ιατρό.

7. Παράλληλα, επείγει ή παροχή συνταγματικῶς κατοχυρωμένου δικαιώματος προσβάσεως τής Όρθοδόξου Έκκλησίας σέ χρόνο ή έκπομπές ραδιοτηλεοπτικῶν σταθμῶν, άλλως επείγει ή ίδρυση ραδιοτηλεοπτικῶν μέσων τής Όρθοδόξου Έκκλησίας έστω καί μέ κάποιες έλλείψεις, ώστε οί αρμόδιοι μέ Όρθόδοξη χριστιανική πίστη νά έχουν ύποστήριξη στίς αποφάσεις τους από τήν προβολή στήν ευρύτερη κοινωνία τῶν Όρθοδόξων χριστιανικῶν αντιλήψεων γιά τόν Θεό, τόν άνθρωπο, τήν κοινωνία, τόν κόσμο - ύποστήριξη πού μέχρι σήμερα δέν έχουν.

8. Πρέπει νά δημιουργηθοῦν σέ όλα τά επίπεδα τοῦ κράτους άλλά καί διακρατικῶς, θεσμοί καί διαδικασίες γιά τόν συντονισμό, τήν ενημέρωση καί τήν λήψη μέτρων γιά τήν αντιμετώπιση τῶν προβλημάτων πού δημιουργοῦν οί παράνομες καί ανήθικες δραστηριότητες τῶν νεοφανῶν αίρέσεων.

9. Ειδικώτερα, στήν Βουλή μποροῦν καί πρέπει νά συσταθοῦν σχετικές αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές κατά τό παράδειγμα τής Γαλλίας καί τής Γερμανίας.

10. Στήν Διοίκηση πρέπει νά υπάρχουν σχετικές αρμόδιες επιτροπές καί συγκεκριμένα συντονιστικά ὄργανα. Ιδίως στά Υπουργεία Παιδείας τῶν κρατῶν, υπάρχει ανάγκη νά οργανωθῇ κατά τό πρότυπο τής Γερμανίας καί τής Γαλλίας ενημέρωση τοῦ κοινοῦ ἐν γένει, άλλά ιδίως τῶν καθηγητῶν καί τῶν μαθητῶν, ακόμη καί τῶν γονέων τῶν μαθητῶν τοῦ νηπιαγωγείου, περί τῶν νεοφανῶν αίρέσεων καί τῶν μεθόδων προσηλυτισμοῦ καί δράσεώς τους.

11. Στά Ὑπουργεῖα Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Δικαιοσύνης, Δημοσίας Τάξεως, Ὑγείας, Οἰκονομικῶν καί Ἑσωτερικῶν πρέπει νά ἀλληλοενημερώνονται τὰ ἀρμόδια ὄργανα. Ἡμερίδες, σεμινάρια, ἐγκύκλιοι σχετικές μέ τό σκηνικό τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων, ἀκόμη καί σχετικό ἀρχεῖο προσιτό στίς εἰσαγγελικές, δικαστικές καί ἀστυνομικές ἀρχές, εἶναι ἤδη ἡ ἀξιομίμητη πρακτική χωρῶν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης.

12. Οἱ ρυθμίσεις σχετικά μέ τήν χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, εἴτε σέ κρατικό, εἴτε σέ διακρατικό ἐπίπεδο, καί οἱ τυχόν ἀναθεωρήσεις Συνταγμάτων καί διεθνῶν συνθηκῶν, πρέπει πάντα νά ἐκκινοῦν ἀπό τό ἐκ φύσεως ἄμεσο ὅσο καί ἐφιαλτικό ἐνδεχόμενο, κάποια αἰρετική ὀλοκληρωτική ὁργάνωση νά ἀποκτήσει πρόσβαση στά συλλεγμένα στοιχεῖα καί νά τὰ ἐκμεταλλευθῇ γιά τούς δικούς της στόχους ἢ καί γιά τούς κοινούς στόχους πολλῶν νεοφανῶν αἱρέσεων.

13. Ἀκόμη, ἀπαιτεῖται εἰδικός συντονισμός ἀπό ἐξειδικευμένους, εἰ δυνατόν καί ἀνά πόλη ἀστυνομικούς λειτουργούς, ὡς καί ἀπό εἰσαγγελεῖς, τῶν λοιπῶν ἀστυνομικῶν ὁργάνων γιά τήν ἔρευνα τῶν μηνύσεων καί τῶν ἐγκλημάτων πού σχετίζονται μέ ὀλοκληρωτικές καί ἀντιτρομοκρατικές αἱρέσεις, ἐπίσης κατά τό πρότυπο χωρῶν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης.

14. Σέ διϋπουργικό ἐπίπεδο ὑπάρχει ἀνάγκη μονίμου καί ἀποτελεσματικοῦ συντονιστικοῦ ὁργάνου, μέ διϋπουργικό παρατηρητήριο, κατά τό πρότυπο τῆς Γαλλίας.

15. Ἡ θεσμοθέτηση τῶν ἀνωτέρω δομῶν, ρυθμίσεων καί διαδικασιῶν πρέπει νά γίνεῖ ἀκόμη καί σέ συνταγματικό ἐπίπεδο. Στήν περίπτωση αὐτή, πρέπει ἰδιαίτερα νά προσεχθῇ ἡ ἀποδεδειγμένως «ὑπόγεια», δράση ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καί ἰδίως ἐντεταλμένων τους.

16. Δεδομένου ὅτι ἀποδεδειγμένα ἡ ἀνωτέρω δράση τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων καί παραθρησκευτικῶν ὁμάδων εἶναι

παράνομη, τὰ κράτη ὀφείλουν νά λαμβάνουν ὅλα τὰ δέοντα νόμιμα μέτρα.

Τὰ παρόντα Πορίσματα τῆς Θ' Συνδιασκέψεως, ἐγκριθέντα ὁμοφώνως ὑπο τῆς ὁλομελείας, ὑποβάλλονται εὐσεβάστως πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.